

660 SE I

EESTI VABARIIGI JA VENE FÖDERATSIOONI

VAHELISE EESTI-VENE RIIGIPIIRI LEPINGU

NING

EESTI VABARIIGI JA VENE FÖDERATSIOONI

VAHELISE

NARVA JA SOOME LAHE MEREALADE PIIRITLEMISE LEPINGU

RATIFITSEERIMISE SEADUS

§ 1. Vastavalt Eesti Vabariigi põhiseaduse § 121 punktile 1 ja § 122 ratifitseerida juurdelisatud "Eesti Vabariigi ja Vene Föderatsiooni vaheline Eesti-Vene riigipiiri leping," mis kirjutati alla 2005. aasta 18. mail Moskvast.

§ 2. Vastavalt Eesti Vabariigi põhiseaduse § 121 punktile 1 ja § 122 ratifitseerida juurdelisatud "Eesti Vabariigi ja Vene Föderatsiooni vaheline Narva ja Soome lahe merealade piiritlemise leping," mis kirjutati alla 2005. aasta 18. mail Moskvast.

Riigikogu esimees Ene Ergma

Tallinn, 2005

Algatanud Vabariigi Valitsus

30. mail 2005 nr 1-6/49

Jaak Jõerüüt Priit Kolbre

30.05.2005 30.05.2005

SELETUSKIRI

„Eesti Vabariigi ja Vene Föderatsiooni vahelise Eesti-Vene riigipiiri lepingu ning Eesti Vabariigi ja Vene Föderatsiooni vahelise Narva ja Soome lahe merealade piiritlemise lepingu ratifitseerimise seaduse“ eelnõu kohta

1. Sissejuhatus

Eesti Vabariigi ja Vene Föderatsiooni vahelise Eesti-Vene riigipiiri lepingu ning Eesti Vabariigi ja Vene Föderatsiooni vahelise Narva ja Soome lahe merealade piiritlemise lepingu kirjutasiid 18. mail 2005 Moskvast alla Eesti Vabariigi välisminister Urmas Paet ja Vene Föderatsiooni välisminister Sergei Lavrov.

Aastatel 1992-1995 käsitleti Eesti ja Venemaa vahelise riigipiiri küsimusi toonaste riiklike piiriläbirääkimiste töögrupis. Selles jõuti küllaltki kaugele merepiiri küsimuste käsitlemisel, kuid maismaapiiri osas ei saavutatud kuni viimase aastani praktiliselt midagi. Pärast peaminister Andres Tarandi seisukohavõttu 1994. aasta lõpus toimus oluline muutus ka maismaapiiri üle peetud kohtumistel. 18. detsembril 1994 kinnitas peaminister, et Eesti on valmis alustama läbirääkimisi Eesti-Vene piiri teatud korrigeerimiseks, kui Venemaa tunnustab Tartu rahulepingut kui Eesti riigi sünnilepingut rahvusvahelises mõttes. Piiriläbirääkimiste ümberkorraldamine tingis Eesti Vabariigi ja Vene Föderatsiooni täievoliliste delegatsioonide moodustamise.

Vabariigi Valitsuse 9. jaanuari 1996. a korraldusega nr 17-k (RT II 1996, 3, 9) moodustati Eesti Vabariigi ja Vene Föderatsiooni vahelise Eesti-Vene riigipiiri lepingu (edaspidi "riigipiiri leping") üle läbirääkimiste delegatsioon. Vabariigi Valitsuse 9. jaanuari 1996. a korraldusega nr 18-k (RT II 1996, 3, 10) moodustati Eesti Vabariigi ja Vene Föderatsiooni vahelise merealade piiritlemise lepingu (edaspidi "merepiiri leping") üle läbirääkimiste delegatsioon.

Vabariigi Valitsuse 28. novembri 1996. a korraldusega nr 931-k (RT II 1996, 41, 166) kiideti heaks riigipiiri lepingu eelnõu ning volitati minister Riivo Sinijärve kirjutama Eesti Vabariigi nimel nimetatud lepingule alla. Vabariigi Valitsuse 28. novembri 1996. a korraldusega nr 932-k (RT II, 41, 167) kiideti heaks merepiiri lepingu eelnõu ning volitati minister Riivo Sinijärve kirjutama Eesti Vabariigi nimel nimetatud lepingule alla.

Vabariigi Valitsuse 10. detsembril 1996. a korraldusega nr 961-k (RT II 1996, 42, 177) tunnustatakse osaliselt kehtetuks Vabariigi Valitsuse 28. novembri 1996. a korraldused nr 931-k ja 932-k. Mõlema korralduse punktis 2 volitati minister Riivo Sinijärve kirjutama Eesti Vabariigi nimel alla lepingutele. Seoses välisminister Toomas Hendrik Ilvese ametisse astumisega 2. detsembril 1996 ja seoses Vene poole keeldumisega kirjutada lepingutele alla Lissabonis toimunud OSCE tippkohtumisel, kadus ära vajadus nimetatud volitusi jätkata.

Vabariigi Valitsuse 26. veebruari 1999. a korraldusega nr 220-k (RT II 1999, 4, 26) tunnistati kehtetuks Vabariigi Valitsuse 28. novembri 1996. a korraldused nr 931-k ja 932-k ning kiideti heaks tehniliselt täpsustatud ning viimistletud riigipiiri ning merepiiri lepingute eelnõud koos lisadega.

5. märtsil 1999. aastal viseeriti mõlema lepingu tehniliselt viimistletud eelnõud koos kõigi lisamaterjalidega delegatsioonide juhtide tasemel. Pealse seda on Eesti Vabariigi erinevad valitsused pidevalt kinnitanud oma valmisolekut eelnõu alla kirjutada ja ratifitseerida. Kuna lepingute rakendamine nõuab põhjalikke tööd, hakkas Eesti ka praktiliselt valmistuma ning Vabariigi Valitsuse 2. juuli 2002. a korraldusega nr 422-k (RTL 2002, 76, 1176) moodustati asjatundjate komisjon Eesti-Vene riigipiiri küsimuste lahendamiseks. Komisjoni üks peamisi ülesandeid on valmistada ette kaardid piiri demarkeerimiseks.

Seaduse eelnõu valmistas ette Välisministeeriumi juriidilise osakonna 2. büroo nõunik Jaan Salulaid (jaan.salulaid@vm.ee; tel 6317 426) ning seletuskirja koostasid Välisministeeriumi poliitika planeerimise osakonna peadirektor Raul Mälk (polplanssek@vm.ee; tel 6317 170) ja juriidilise osakonna rahvusvaheliste lepingute büroo ata_ee Kristi Land (kristi.land@mfa.ee; tel 6317 424). Lepingute eelnõu seletuskirja on toimetanud Välisministeeriumi juriidilise osakonna keelekespert Külli Marga (6317 409).

Lepingud vajavad ratifitseerimist põhiseaduse (RT 1992, 26, 349; RT I 2003, 29, 349; 64, 429) § 121 punkti 1 kohaselt - Riigikogu ratifitseerib Eesti Vabariigi lepingud, mis muudavad riigipiire. Eesti riigipiire muutvate lepingute ratifitseerimiseks nõutakse põhiseaduse §-ga 122 Riigikogu koosseisu kahekolmandikulist häälteenamust.

2. Seaduse ja lepingute sisu ning võrdlev analüüs

Eesti Vabariigi põhiseaduse paragrahv 122 sätestab: "Eesti maismaapiir on määratud 1920. aasta 2. veebruari Tartu rahulepinguga ja teiste riikidevaheliste piirlepingutega. Eesti mere- ja õhupiir määratakse rahvusvaheliste konventsioonide alusel." Riigipiiri leping puudutab tehnilise lepinguna vaid ühte osa Tartu rahulepingus käsitletud teemadest ning sellega ei teki küsimust Tartu rahulepingu kehtivuse kohta Eesti riikluse olulise alustalana.

Ratifitseerimiseaduse eelnõu koosneb kahest paragrahvist. Paragrahvi 1 kohaselt ratifitseeritakse Eesti Vabariigi ja Vene Föderatsiooni vaheline Eesti-Vene riigipiiri leping, paragrahvi 2 kohaselt ratifitseeritakse Eesti Vabariigi ja Vene Föderatsiooni vaheline Narva ja Soome lahe merealade piiritlemise leping.

Ratifitseerimiseaduse eelnõus on mõlema piirlepingu puhul viide põhiseaduse § 121 punktile 1 ning §-le 122. Viide esimesena nimetatud põhiseaduse sättele osutab vajadusele ratifitseerida riigipiire muutvad välislepingud Riigikogus.

Viide põhiseaduse §-le 122 tagab Tartu rahulepinguga määratud maismaapiiri ja 18. mail 2005 allakirjutatud riigipiiri lepinguga määratud piiri õigusliku järjepidevuse ilma Tartu rahulepingu kehtivust kahjustamata. Seejuures viidatakse õiguslikule järjepidevusele ilma sellekohast eraldiseisvat deklaratsiooni tegemata. Merepiiri lepingu puhul on viide asjakohane ka seetõttu, et viidatud põhiseaduse paragrahvi kohaselt määratakse Eesti merepiiri rahvusvaheliste konventsioonide alusel, millele omakorda viidatakse merepiiri lepingu artiklis 4.

Eesti Vabariigi endise õiguskantsleri Erik-Juhan Truuvälja hinnangu kohaselt ei ole lepingute sõlmimine vastuolus põhiseaduse §-ga 122. Oma sellekohase seisukoha esitas ta ka 1996. aastal Vabariigi Valitsuse istungil, kus lepingud heaks kiideti. Samasele järeldusele on jõudnud ka ametisolev õiguskantsler Allar Jõks.

Lepingute ratifitseerimine ja rakendamine toob kaasa muudatused Eesti Vabariigi õigusaktides, kuna nendes on praegu sätestatud ajutise kontrolljoone mõiste, mis kaob. Muuta tuleb riigipiiri seadust (RT I 1994, 54, 902; 2005, 15, 86), mille kehtivas redaktsioonis on sätestatud ajutise kontrolljoone staatus (§ 22) ja selle ebaseaduslik ületamine (§17²). Lisaks vajab täiendamist merealapiiride seadus (RT I 1993, 207), milles on sätestatud Eesti Vabariigi ühepoolselt määratud merealapiiride koordinaadid ja märgitud, et need võivad muutuda asjakohaste lepingute sõlmimise korral.

2.1 Riigipiiri leping

Riigipiiri lepingu preambulas märgitakse, et pooled juhivad rahvusvahelise õiguse üldtunnustatud põhimõtetest ja normidest. Samuti soovivad pooled tagada soodsad tingimused kahe riigi heanaaberlike suhete ja vastastikuse usalduse arendamiseks ja kindlustamiseks. Pooled püüavad arendada õiguslikku alust Eesti-Vene riigipiiriga seotud küsimuste lahendamiseks. Välisministrite 1996. aasta novembri kohtumisel kokkulepitu kohaselt jätavad pooled preambulas esitamata seosed kahe riigi suhete aluseks olevate dokumentidega. Seega säilitas Eesti Vabariik oma seisukoha riikliku järjepidevuse küsimustes 24. veebruari 1918 iseseisvuse väljakuulutamise ja 2. veebruari 1920 Tartu rahulepingu baasil.

Riigipiiri lepingu artikli 1 lõikes 1 on sätestatud, et pooled loevad lepingu jõustumisel reguleerituks kõik lepingus nimetatud lõigul riigipiiri kulgemise küsimused. Sama artikli lõige 2 näeb ette merealade piiritlemise lepingu sõlmimise.

Riigipiiri lepingu artiklis 2 defineeritakse riigipiir. Lepingus toodud riigipiiri definitsioon on kooskõlas riigipiiri seaduse § 2 lõikega 1 ning arvestatud on rahvusvahelises õiguses kasutatavat riigipiiri definitsiooni.

Nimetatud leping on kooskõlas ka riigipiiri seaduse § 2 lõigetega 2 ja 3, mis lubavad riigipiiri määramist ning muutmist riikidevaheliste lepingutega.

Riigipiiri lepingu artiklis 3 sätestatakse, et pooled on kokku leppinud riigipiiri kulgemises, et riigipiiri kulgemise kirjeldus on riigipiiri lepingu lisa 1 ning et riigipiiri kulgemine on näidatud lisa 2 kaartidel. Samuti on sätestatud, et nimetatud lisad on riigipiiri lepingu lahutamatud osad.

Riigipiiri lepingu artiklis 4 sätestatakse, et Eesti Vabariigi, Läti Vabariigi ja Vene Föderatsiooni riigipiiride kokkupuutepunkt määratakse nendevahelise eraldi lepinguga.

Riigipiiri lepingu artikkel 5 ja 6 näevad ette ühise demarkeerimiskomisjoni moodustamise ning komisjoni töökulude jaotuse poolte vahel. Demarkeerimiskomisjoni ülesanne on:

- riigipiiri demarkeerimisdokumentide projektide ettevalmistamine;
- piirijõgedel ja -järvedel peamise faarvaatri ning keskkoha täpse asukoha määramine;
- piirijõgedel ja -järvedel saarte kuuluvuse määramine;
- piirimärkide paigaldamine.

Pärast riigipiiri lepingu jõustumist moodustatakse demarkeerimiskomisjon Vabariigi Valitsuse korraldusega, milles määratakse komisjoni Eesti-poolne kaasesimees ja tema asetäitja, Eesti delegatsiooni koosseis, ülesanded, finantseerimise, teenindamine ning komisjoni järelduste ja ettepanekute esitamise kord. Komisjon kinnitab oma tegevuse töökorra.

Riigipiiri lepingu artikli 6 lõikes 1 on arvestatud riigipiiri seaduse § 5 nõudeid piirimärkide kohta.

Riigipiiri lepingu artikli 7 kohaselt loetakse riigipiir lõplikult demarkeerituks pärast seda, kui kummagi poole valitsused on kinnitanud riigipiiri demarkeerimisdokumendid, s.t:

- riigipiiri joone kulgemise kirjelduse;
- piirimärkide protokollid;
- demarkeerimiskaardi.

Riigipiiri lepingu artikli 8 kohaselt kuuluvad küsimused, mis käsitlevad piiriesindajate tegevust, veekasutuseeskirju, laevandust, piiril asuvate sildade ja hüdrotehniliste rajatiste ühist kasutamist, kalastustingimusi, muud majandustegevust piirivetes ning riigipiiri režiimi eri aspekte, reguleerimisele eraldi lepingutega. Seega pole praegu vaja muuta riigisiseste õigusaktide sätteid, mis käsitlevad nimetatud aspekte.

Riigipiiri lepingu artikkel 9, mis näeb ette lepingu täitmise tekkivate tüliküsimuste lahendamise diplomaatiliste kanalite kaudu, on kooskõlas rahvusvahelise õiguse tavade ja praktikaga.

Riigipiiri lepingu artikli 10 kohaselt kuulub lepingu ratifitseerimisele ning see jõustub 30 päeva möödumisel ratifitseerimiskirjade vahetamise päevast. See on kooskõlas põhiseaduse § 121 lõikega 1, milles sätestatakse, et riigipiire muutvad lepingud ratifitseerib Riigikogu.

Oluline on see, et teatud osa riigipiirist, nimelt selle Peipsi ja Läänjärvel kulgev osa kattub Tartu rahulepingu järgse piirjoonega umbes 16,8 kilomeetri ulatuses piiripõrdepunktide 9, 10 ja 11 lõigus.

Riigipiiri lepingu lisa 1 kirjeldatakse maismaa riigipiiri kulgemist. Riigipiiri lepingu artiklis 4 sätestatakse, et Eesti-Läti-Vene riigipiiride kokkupuutepunkt lõunas määratakse kolmepoolse lepinguga, mille sõlmimine saab toimuda peale kahepoolsete piirilepingute sõlmimise. Selle täpse paiknemise osas on kolm riiki ühel meelel. Riigipiiri kirjelduse viimane põhjapoolne punkt on ühtlasi merepiiri alguspunkt. Riigipiiri kirjelduses ja kaartidel esitatud joon erineb praegu reaalselt valtavast ajutisest kontrolljoonest minimaalselt. Nii järvedel kui maismaal toimuvad lepingu eelnõu kohaselt muudatused mõlemale poole kontrolljoont võrdsel määral, sh 128,6 ha maismaal ja 11,4 km² järvedel. Järvedel omandab Vene Föderatsioon niimoodi läbipääsu Peipsilt Narva jõe ja Eesti saab meie huvidele vastavalt kalastajatele olulisi alasid Piirissaare kandis. Maismaal saab lahenduse Eestile oluline nn Saatse saapa probleem ja samas toimub mõningane maade üleminek Vene Föderatsioonile sellest lõuna pool. Nn Saatse saapa pindala on 115,5 ha. Riigipiir kulgeb mööda riigi-, munitsipaal- ja eraomandis olevaid maaüksuseid. Mõned maaüksused, mille suhtes nähakse ette üleminek Vene Föderatsioonile, on käesoleval ajal eravalduses. Juhul, kui riik ei suuda eraomanikega maa omandamises kokkuleppele jõuda, tuleb rakendada sundvõõrandamist. Kõnealuste maaüksuste sundvõõrandamine hakkab toimuma praegu Riigikogu menetluses oleva kinnisasja sundvõõrandamise seaduse (RT I 1995, 30, 380; 2002, 61, 375) muudatuse alusel. Nimetatud seadusemuudatus kiideti heaks Vabariigi Valitsuse poolt 5. mail 2005 ning see otsustati esitada menetlemiseks Riigikogule (eelno 647 SE).

2.2 Merepiiri leping

Merepiiri lepingu artikli 1 lõige 1 sätestab riikide merealade piiritlemise põhimõtted. Nähakse ette keskjoone kasutamine. Keskjoone meetodi kasutamine lähtub rahvusvahelises mereõiguses kehtivatest põhimõtetest vastastikku või külgnevate riikide merealade piiritlemise kohta. Keskjoone kohta lepingu sõlmimine on kooskõlas põhiseaduse §-ga 122, mis näeb ette lähtumist rahvusvahelistest konventsioonidest. Merealapiiride seaduse § 2 ning selle seaduse lisa 2 märkus 1 ja lisa 3 märkus 1 näevad ette, et merepiiri lepingu sõlmimisel võivad seaduses sätestatud koordinaadid muutuda.

Merepiiri lepingu artikli 1 lõike 2 kohaselt asub piirjoone lõpp-punkt Eesti, Vene ja Soome merealade piirjoonte kokkupuutepunktis, mis määratakse nendevahelise eraldi lepinguga. Selline regulatsioon on kooskõlas Eesti Vabariigi ja Soome Vabariigi vahelise lepinguga merealapiirist Soome lahel ja Läänemere põhjaosas (RT II 1996, 42, 173), mis näeb samuti ette kolme riigi vahelise kokkupuutepunkti määramise eraldi kokkuleppega. Eesti Vabariigi valitsuse, Soome Vabariigi valitsuse ja Venemaa Föderatsiooni valitsuse vahelise kokkuleppega piiripunkti Soome lahel on tegeletud kolmepoolsete läbirääkimiste käigus ning merepiiri lepingu allakirjutamine ja ratifitseerimine kindlasti soodustaks selle lõpuleviimist. Osalised on üksmeelsed kolmikpunkti täpse asukoha suhtes.

Merepiiri lepingu artikkel 2 nimetab merealade piirjoone koordinaadid ning sätestab, et mereala piirjoone kulgemist näitav kaart on lepingu lahutamatu osa. Merealade piirjoone koordinaadid baseeruvad arvutiga leitud keskjoonel, mida pooled parema valvamise huvides niimoodi sirgeks

õgvendasid, et muutused toimuksid leitud keskjoone suhtes territoriaalselt võrdsel määral.

Merepiiri lepingu artikkel 3 sätestab, et pooled järgivad merealade piirjoont kui joont, mis piiritleb riigi suveräänsete õiguste ja jurisdiktsiooni teostamist merealadel. Põhimõtte on kooskõlas rahvusvahelises mereõiguses kehtivate põhimõtetega, millele peavad vastama ka riiklikud õigusaktid.

Merepiiri lepingu artikkel 4 reguleerib koostööd juhul, kui riigid peaksid avastama mõlemal pool piirjoont asuva maavara leiukoha. Ette on nähtud kokkuleppe saavutamine ühiste töötlemismeetodite ning maavara kaevandamisviiside kohta. Seejuures viidatakse Läänemere piirkonna merekeskkonna kaitse konventsioonis ettenähtud abinõude rakendamisele, hoidmaks ära reostuse teket. Sellisteks abinõudeks on nt ettevaatuspõhimõtte rakendamine, parima võimaliku tehnoloogia kasutamine või keskkonnaekspertiisi läbiviimine.

Seoses mainitud Läänemere kaitset käsitleva 1974. aasta lepingu asendamisega pärast merepiiri lepingu viseerimist jõustunud uue samanimelise lepinguga aastast 1992, mille osalised on nii Eesti Vabariik kui Vene Föderatsioon, tekkis vajadus teha enne lepingu allkirjutamist tekstis tehniline korrektuur, lülitades teksti 9. aprillil 1992 sõlmitud, aga alles 17. jaanuaril 2000 jõustunud konventsiooni nimetus. Automaatselt konventsiooni ei asendatud, sest uuele konventsioonile allkirjutanud riigid pidid selle ratifitseerima. Nn uue Läänemere piirkonna merekeskkonna kaitse konventsiooni ratifitseerimise seadus võeti Riigikogus vastu 19. aprillil 1995 (RT II 1995, 11/12, 57; 2001, 28, 139).

Merepiiri lepingu artikkel 5 näeb ette lepinguga seotud tüliküsimuste lahendamise läbirääkimiste teel. See on kooskõlas rahvusvahelise õiguse tava ja praktikaga.

Merepiiri lepingu artikli 6 kohaselt kuulub leping ratifitseerimisele ning see jõustub 30 päeva möödumisel ratifitseerimiskirjade vahetamise päevast.

Riigipiiri lepingu ja merepiiri lepingu juurde kuuluvad vastavad kaardid. Nii Eesti kui Vene pool on koostanud ja trükkunud oma kaardid. Riigipiiri lepingu juurde kuuluva kaardi on valmistanud AS Eesti Kaardikeskus mõõtkavas 1 : 50 000, kasutades GRS-1980 koordinaatsüsteemi. Merepiiri lepingu kaardi on valmistanud REGIO mõõtkavas 1 : 250 000 koordinaatsüsteemis WGS 84 Mercator. Vene poole riigipiiri lepingu kaart on valmistatud mõõtkavas 1 : 50 000, kasutades 1942.aasta koordinaatsüsteemi. Vene merepiiri lepingu kaart on koostatud mõõtkavas 1 : 250 000, kasutades 1942.aasta koordinaatsüsteemi Mercatori projektsiooni.

3. Eelnõu terminoloogia

Eelnõus kasutatavad terminid vastavad Eesti Vabariigi põhiseaduse ja rahvusvahelise õiguse omadele.

4. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Euroopa Liidu õigus ei reguleeri kahe riigi vahelise riigipiiri ja merealapiiride koordinaatide kindlaksmääramise korda.

5. Mõjud

Kõnealuste lepingute ratifitseerimisega läheneb Eesti otsustavalt olukorrale, kus kõik tema piirid on lepingutega fikseeritud ning naaberriikide poolt vaidlustamata. See kindlasti tugevdab riiklikku julgeolekut tervikuna. Eesti Vabariigi rahvusvaheline seisund tugevneb. Kuigi praegu rakendatakse erinevaid Eesti ja Venemaa vahelisi kokkuleppeid ajutisel kontrolljoonel, võimaldaks allkirjutatud lepingute elluviimine kõrvaldada järelejäänud raskused ning legaalsed probleemid. Kindlasti aitab riigipiiriga seotud küsimuste lahendamine kaasa ka piiriäärsete alade arengule ja piiriülesele koostööle.

6. Setumaa probleemid

Kohalike elanike esindajad on piirikõnelustesse alati olnud kaasatud. Nii oli delegatsioonis, mille Vabariigi Valitsus moodustas 1996.alguses läbirääkimisteks Eesti-Vene riigipiiri lepingu üle, ka Põlva maavanem. Kohalikud inimesed on olnud juba aastaid kursis võimaliku uue riigipiiri joone kulgemisega valdavalt mööda ajutist kontrolljoont.

Selleks, et Petserimaa elanike probleemid saaksid lahenduse, tegutses taasiseseisvumise järel Kagu-Eesti probleemidega tegelev valitsuskomisjon. 4. maist 1993 aga kinnitati valitsuse korraldusega Petserimaa ja Narva jõe taguste Eesti vabariigi aladega seonduvate probleemide lahendamiseks piirialade valitsuskomisjon. Niisiis oli olemas riiklik institutsioon, kuhu inimesed said pöörduda.

Vabariigi Valitsuse 9. mai 1994.a korraldusega nr 303-k (RT I 1994, 37, 586) anti ministereeriumidele ja maavalitsustele ülesanded, et lahendada piirialade elanike probleeme. Näiteks tuli välja töötada ettepanekud kontrolljoone lihtsustatud ületamiseks. Samuti tuli valitsusele esitada ettepanekud raadio- ja televisioonisaadete normaalse levi tagamiseks piiriäärsetel aladel ning nädalalehe väljaandmiseks ja levitamiseks Petserimaal. Valitsusele tuli esitada ka Vene Föderatsioonis Petserimaal elavate Eesti Vabariigi kodanike probleemide lahendamise tegeleva asutuse struktuur.

Vabariigi Valitsuse 12. septembri 1994.a korralduse nr 669-k (RT I 1994, 63, 1078; 1994, 64, 1108) kohaselt määrati ametisse valitsuse eriesindaja Petserimaal, asukohaga Värskas. Tema ülesanneteks oli lahendada tekkinud probleeme, muu hulgas korraldada Petserimaaga seotud inimeste liikumist üle Eesti-Venemaa kontrolljoone; teha ettepanekuid õigusvastaselt võõrandatud vara tagastamise küsimuste lahendamise kohta Ida-Petserimaal ning kultuurilise ja sotsiaalse arengu kohta. Eriesindaja kandidatuuri toetasid Setumaa Valdade Liit ja Setu Kongressi Vanemate Kogu. Määratud eriesindaja osales aktiivselt piirikõneluste ettevalmistamisel ning oli keskne lüli delegatsiooni ja kohalike elanike vahel. Eriesindaja tegutses 23.septembrist 1994 kuni 21.detsembrini 1995.

14.detsembril 1995 võttis valitsus teadmiseks siseministri, rea ametkondade esindajate ja Petserimaa eriesindaja informatsiooni piirialade probleemide ja nende lahendamise ettepanekute kohta. Valitsus tegi ametkondadele ülesandeks Vene Föderatsiooni jurisdiktsiooni all olevatel

aladel elavate, samuti sinna elama jäävate Eesti Vabariigi kodanike probleemide lahendamiseks töötada välja seisukohad ning esitada need 1.aprilliks 1996 valitsusele. Minister Tiit Kubri sai ülesande töötada koos piirialade valitsuskomisjoniga välja Vene Föderatsiooni territooriumilt Eestisse elama asuda soovijate eluliste probleemide võimalikult operatiivse lahendamise kontseptsioon. Valitsuse otsused tehti olukorras, kus oli selge, et tulevane piir jääb sarnaseks kontrolljoonega.

Riigikogu väliskomisjon arutas oma 3.juuni 1996. aasta istungil piirkõneluste käiku ning Petserimaaga seotud küsimusi. Istungil vaadeldi parlamentaarsest vaatevinklist, milliseid meetmeid on vaja võtta setude probleemide lahendamiseks.

Pärast 5. novembrit 1996 asetleidnud Eesti ja Vene välisministri kohtumist Petroskois ja sellele järgnenud Vabariigi Valitsuse otsust piirilepingute eelnõude kohta said Setumaa elanikud täiendavaid selgitusi erinevatelt valitsusasutustelt, kuna sai selgeks, et Eesti-Vene tulevase piiri asukoht on põhimõtteliselt kokku lepitud.

Paljude inimeste piiriületuse mured on lahendatud Eesti-Vene piiräärsete elanike viisakorraga, mis on kehtestatud nootide vahetuse teel. Nimetatud korra alusel saavad inimesed, kellel on sageli vaja piiri ületada, tasuta viisad. Nimetatud isikute nimekirjad koostavad kohalikud omavalitsused.

Inimeste elama asumist kontrolljoonest Eesti poole on toetanud ka migratsioonifond. Viimastel aastatel on Eestisse ümberasunute hulk vähenenud. Peamine inimeste vool toimus varasematel aastatel, kui sai selgeks tulevane piir.

Käesoleval ajal tegeleb Setumaa elanike probleemidega Vabariigi Valitsuse moodustatud Setumaa asjatundjate komisjon (RT I 1997, 4, 15; 12, 187; 41, 648; 1998, 108/109, 1805; RTL 1999, 132, 1849; 2001, 96, 1329; 2002, 124, 1803; 2003, 38, 567) minister Jaan Õunapuu juhtimisel.

7. Rakendamiseks vajalikud kulutused ja rakendamise eeldatavad tulud

Käesoleva seletuskirja punktis 2.1 nimetatud eravalduses olevate maade üleminek riigiomandisse toob riigile kaasa kulutusi.

Tulenevalt riigipiiri lepingu artiklist 5 moodustatakse pärast lepingu jõustumist demarkeerimiskomisjon ning Eestil tuleb katta oma poole kulud. Seejärel seisab ees demarkeeritud riigipiiri väljaehitamine ja muud vajalikud tööd. Demarkeerimiskomisjonil peab olema oma eelarve, kuna töö keerukuse ja mahukuse tõttu ei piisa ühegi ametkonna eelarvest eraldi. Komisjoni teenindaval valitsusasutusel, mille määrab Vabariigi Valitsus komisjoni luues, tuleb taotleda riigieelarvest ja vajadusel ka Vabariigi Valitsuse reservfondist komisjoni töö finantseerimiseks vahendeid. Komisjoni teenindav valitsusasutus esitab pärast lepingu jõustumist komisjoni eelarve projekti koos rahataotlusega Rahandusministeeriumile. 2002. aastal moodustatud asjatundjate komisjon jätkab seni oma ettevalmistusi.

8. Rakendusaktid

Käesoleva seaduse rakendamiseks ei ole vaja vastu võtta rakendusakte.

9. Jõustumine

Seadus jõustub üldises korras. Riigipiiri leping ja merepiiri leping jõustuvad 30 päeva möödumisel ratifitseerimiskirjade vahetamise päevast.

Jaak Jõertiit

Kaitseminister

Välisministri ülesannetes Prit Kolbre

30.05.2005 Kantsler

EESTI VABARIIGI

JA

VEENE FÖDERATSIOONI

VAHELINE

EESTI-VEENE RIIGIPIIRI LEPING

Eesti Vabariik ja Vene Föderatsioon, edaspidi nimetatud "pooled",

juhindudes rahvusvahelise õiguse üldtunnustatud printsiipidest ja normidest, sealhulgas ÜRO ja OSCE dokumentidest, ning kinnitades püüdlust arendada nende alusel riikidevahelisi suhteid,

soovides tagada soodsad tingimused kahe riigi vahel heanaaberlike suhete ja vastastikuse usalduse arendamiseks ja kindlustamiseks,

püüdes arendada õiguslikku alust Eesti-Vene riigipiiriga seotud küsimuste lahendamiseks,

on leppinud kokku alljärgnevas.

Artikkel 1

1. Pooled lahendavad käesoleva lepinguga Eesti Vabariigi ja Vene Föderatsiooni maismaa riigipiiri (edaspidi "riigipiir") kulgemise küsimused ning kinnitavad, et käesoleva lepingu jõustumisel loevad nad nimetatud küsimused reguleerituks.
2. Merealade piirjoone kulgemise määravad pooled kindlaks eraldi lepinguga.

Artikkel 2

Käesoleva lepinguga määratud riigipiir on joon ja selle kohal kulgev vertikaalpind, mis piiritlevad Eesti Vabariigi ja Vene Föderatsiooni maismaa, veekogud, õhuruumi ja maapõue.

Artikkel 3

1. Eesti-Vene piiriläbirääkimiste käigus saavutatud kokkulepete alusel määrasid pooled kindlaks riigipiiri kulgemise, mis on antud kirjelduses lisa 1 ja on kantud kaardile mõõtkavaga 1:50 000 lisa 2.

Käesoleva lepingu lisad 1 ja 2 moodustavad selle lahutamatu osa.

2. Kui käesoleva artikli esimese punkti tõlgendamisel on poolte vahel erimeelsusi, siis on otsustav tähendus riigipiiri kulgemise kirjeldusel käesoleva lepingu lisa 1 kohaselt.

Artikkel 4

Eesti Vabariigi, Vene Föderatsiooni ja Läti Vabariigi riigipiiride kokkupuutepunkt määratakse kindlaks eraldi kokkuleppega nende kolme riigi vahel.

Artikkel 5

1. Riigipiiri kulgemise määramiseks maastikul moodustavad pooled võrdväarsuse alusel ühise demarkeerimiskomisjoni (edaspidi "komisjon") ning kumbki pool nimetab komisjoni kaasesimehe ja tema asetäitja.
2. Komisjon kinnitab oma tegevuse töökorra.
3. Kumbki pool kannab komisjoni oma poole kulud, juhul kui poolte valitsused ei lepi üksikjuhtudel kokku teisiti.

Artikkel 6

1. Komisjon viib riigipiiri demarkeerimise läbi järgmiselt:
 - valmistab ette riigipiiri demarkeerimise dokumentide projektid;
 - määrab vajaduse korral piirijõgedel (-järvedel) peamise (laevatus-)faarvaatri täpse asukoha ning jõe või selle peamise haru keskkoha täpse asukoha, samuti saarte kuuluvuse piirijõgedel ja -järvedel;
 - paigaldab piirimärgid.
2. Demarkeerimistööde tegemisel arvestab komisjon vastastikuse kokkuleppe alusel elanike majandustegevuse tingimusi, sealhulgas maakasutust, paikkonna eripära, samuti vajadust luua soodsad tingimused riigipiiri valvamiseks.

Artikkel 7

Riigipiir loetakse lõplikult demarkeerituks pärast seda, kui kummagi poole valitsused on kinnitanud järgmised demarkeerimisdokumendid: riigipiiri joone kulgemise kirjeldus, piirimärkide protokollid ja demarkeerimiskaart.

Artikkel 8

Küsimused, mis puudutavad piiriesindajate tegevust, veekasutuseeskirju, laevandust, piiril asuvate sildade ja hüdrotehniliste rajatiste ühist kasutamist, kalastustingimusi, muud majandustegevust piirivetes ning riigipiiri režiimi eri aspekte, reguleeritakse eraldi kokkulepetega.

Artikkel 9

Pooled lahendavad käesoleva lepingu täitmisel tekkivad küsimused diplomaatiliste kanalite kaudu.

Artikkel 10

Käesolev leping kuulub ratifitseerimisele ja jõustub 30 päeva möödumisel ratifitseerimiskirjade vahetamise päevast.

Koostatud 18. mail 2005. aastal Moskvas kahes eksemplaris, kumbki eesti ja vene keeles, kusjuures mõlemad tekstid on võrdse jõuga.

**Eesti Vabariigi ja Vene Föderatsiooni vahelise
maismaa riigipiiri kulgemise**

KIRJELDUS

Eesti Vabariigi ja Vene Föderatsiooni riigipiiri (edaspidi "piir") pikkus on 333,7 km, sealjuures 207,5 km maismaal ja jõgedel ning 126,2 km Pihkva, Lämmi- ja Peipsi järvel.

Piiri algpunkt asub Eesti Vabariigi, Vene Föderatsiooni ja Läti Vabariigi riigipiiride lõikumispunktis Pedetsi (Pededze) jõe keskel, umbes 70 meetrit Laikupe jõe suubumiskohast vastuvoolu.

Sellest punktist kulgeb piir piki Pedetsi (Pededze) jõe vastuvoolu 8 km peamiselt põhja kuni Kivioru-Veski talu juures asuva sillani ja piki nimetat oja vastuvoolu 1 km põhjaloodesse. Eesti Suuremäe talu juures eemaldub piir nimetust ojast ja kulgeb mööda soostunud metsa 0,6 km itta ja 0,9 km kirdesse.

Edasi kulgeb piir mööda metsa 0,5 km põhja ja 1,3 km kirdesse kuni Kriiva järveni, ületades selle lõunaosa.

Kriiva järve juurest kulgeb piir mööda soostunud metsa 1 km itta, 0,4 km kagusse ja 0,9 km põhjakirdesse, ületades Eesti Kriiva küla ja Vene Bobrovo küla vahelise põllutee. Edasi kulgeb piir mööda sood 0,2 km idakirdesse kuni Pabra (Bobrovo) järveni ning 1,3 km piki järve, üle nimetu saare keskkoha kuni Kodapolene oja suudmeni.

Pabra (Bobrovo) järve juurest kulgeb piir piki Kodapolene oja 0,1 km põhja; mööda sood ja soostunud metsa 0,4 km põhjaloodesse ja 0,8 km läände; mööda metsa ja põldu 0,6 km põhja ja 0,8 km idakirdesse, ületades Kodapolene oja, ning seejärel mööda metsa 1,5 km põhja.

Edasi kulgeb piir mööda metsa ja põldu 0,9 km lääneloodesse, ületades nimetatud lõigu keskosa läbiva gaasitrassi; seejärel Eesti Saare talu ja Vene Železovo-2 talu vahelist metsa mööda 0,4 km põhja, pöörab läände ja 0,4 km järel põhja, ning läbinud mööda metsa samas suunas 0,1 km jõuab Pskovi (Pihkva)-Riia maantee.

Üle Pskovi (Pihkva)-Riia maantee kulgeb piir mööda põldu ja niite 0,6 km põhjakirdesse, jättes Haljasoru talu Eesti ja Gorlanovo küla Vene poolele; seejärel mööda põldu, üle künka 0,2 km loodesse; peamiselt mööda metsa 0,9 km põhjakirdesse, jättes Vahtra ja Palu talu Eesti poolele, ning mööda heinamaad ja metsa 0,3 km põhjaloodesse.

Edasi kulgeb piir mööda heinamaad ja metsa 0,1 km põhjakirdesse ja 0,3 km põhjaloodesse, jättes Valgemetsa talu Eesti poolele, ja mööda metsa 0,9 km põhjaloodesse kuni Vaniku paisjärve lõunakaldani; seejärel üle Vaniku paisjärve 0,4 km põhjakirdesse ja 0,1 km idakirdesse kuni Meeksi oja (Jaamaoja) lätteni ning piki Meeksi oja (Jaamaoja) päri voolu 4,6 km valdavalt kirdesse kuni punktini, mis asub Eesti Mäe talust 1 km kagus ja Vene Laptevo-1 talust 0,6 km edelas.

Nimetatud punktist kulgeb piir mööda soostunud heinamaad 0,2 km itta; seejärel piki kuivenduskraavi telge ja mööda metsa 0,5 km põhjaloodesse ning 1 km itta, jättes Laptevo-1 küla talud Vene poolele.

Edasi kulgeb piir piki kuivenduskraavide telgi ning mööda põldu ja metsa 0,4 km põhja ja 2,1 km kirdesse, ületades Eesti Miikse küla ja Vene Voronkino küla vahelise maantee, jättes Tulika talu Eesti poolele. Seejärel kulgeb piir mööda soostunud metsa, piki kuivenduskraavi telge ja Voronkino järve kirdekallast 0,3 km idakagusse ja 1,3 km lõunakagusse, ületades Eesti Kitsõ küla ja Vene Voronkino küla vahelise maantee, jättes Nurme talu Eesti poolele ning Voronkino küla ja Voronkino järve Vene poolele.

Voronkino järve juurest kulgeb piir läbi metsa 0,5 km idakirdesse ning piki põllu ja metsa serva 0,9 km põhja, jättes Raatuse talu Eesti ja Nastahhino küla Vene poolele. Seejärel kulgeb piir mööda põldu ja metsa 1,4 km kirdesse, jättes Mäeotsa talu Eesti poolele, ning mööda metsa 2,1 km lõunakagusse käänu läände, jättes Mustoja talu Eesti poolele.

Edasi kulgeb piir mööda metsa ja sood 0,4 km idakirdesse ja 0,7 km põhja; seejärel piki kraavitatud oja telge 1,4 km kagusse ning mööda metsa ja põldu 3,7 km põhja, jättes Engli järve ja Marinova talu Eesti poolele ning Laptevo-2, Belsko ja Jemeljanovo küla Vene poolele.

Edasi kulgeb piir mööda põldu 1,1 km põhja, seejärel piki kuivenduskraavi telge ja mööda põldu 0,8 km läände, jättes Koteljovo talud Vene poolele, ning mööda põldu ja piki kuivenduskraavi telge 1,1 km idakirdesse.

Seejärel kulgeb piir piki kuivenduskraavi telge 0,1 km põhja ja mööda põldu 0,5 km loodesse, jättes karjääri Vene poolele, ning mööda põldu 0,6 km samas suunas üle Eesti Meremäe küla ja Vene Tailovo küla vahelise maantee, jättes Vinski küla Eesti poolele.

Edasi kulgeb piir piki metsasiilu 0,3 km läände, jättes Mura_kino talu Vene poolele; piki metsa- ja põlluserva ning piki kuivenduskraavi telge 1,1

km peamiselt põhja; seejärel piki kuivenduskraavi telge ja metsasilla 0,5 km kirdesse ning piki kuivenduskraavide telgi, mööda metsa ja põldu 2,2 km peamiselt põhjaloodesse, jättes Tiirhanna küla Eesti ja Ulanovo küla Vene poolele. Edasi kulgeb piir mööda metsaäärt ja põldu 0,5 km kirdesse; seejärel piki kuivenduskraavide telgi 0,3 km lõunakagusse, 1,1 km kirdesse, 0,3 km lõunasse, 0,5 km itta ja 0,7 km kirdesse, jättes Triginä talu Eesti ja Babino talu Vene poolele, ning piki kuivenduskraavi telge 1,2 km kirdesse, jättes Uljantsevo küla Vene poolele.

Edasi kulgeb piir mööda põldu 0,5 km põhjaloodesse, jättes Helbi küla talud Eesti poolele, seejärel mööda põldu 0,3 km kirdesse ja 0,5 km itta ning mööda metsa 0,7 km põhjaloodesse kuni Belka jõeni, jättes Maaslova küla Eesti poolele. Seejärel kulgeb piir piki Belka jõge vastuvoolu 1 km itta kuni sama jõe pöördeni lõunasse, mis jääb Vene Taltsevo külast 1 km edelasse.

Sellest punktist kulgeb piir mööda metsa 0,4 km loodesse, 0,4 km läände, 0,7 km põhja ja 0,3 km idakirdesse kuni Eesti Võmmorski küla ja Vene Pet_orö linna vahelise maantee, misjärel piki Võmmorski-Pet_orö (Petseri) maanteed 0,5 km kagusse, jättes selle ja osa metsa Eesti poolele.

Pärast Võmmorski-Pet_orö (Petseri) maantee ületamist kulgeb piir mööda metsa ja põldu 1,3 km peamiselt põhja, jättes Tsaltsevo talud Vene poolele, ning mööda metsaserva ja luhheinamaad 0,3 km läände kuni Piusa (Pimža) jõeni.

Edasi kulgeb piir piki Piusa (Pimža) jõe looduslikku sängi keskjoont päri voolu 17,3 km peamiselt itta kuni endise Pliidamäe veski paisuni, ületades Rāpina-Pet_orö (Petseri) maanteesilla, Valga-Pet_orö-Pskovskije ja Tartu-Pet_orö-Pskovskije liinile jäävad raudteesillad ning Hōbeoja (Serebrjanõi oja) suudme lähedal asuva gaasitrassi.

Endise Pliidamäe veski paisu juures eemaldub piir Piusa (Pimža) jõest ja kulgeb 0,6 km lõunaedelasse kuni Hōbeojani (Serebrjanõi oja), seejärel piki Hōbeoja (Serebrjanõi oja) vastuvoolu 1,7 km peamiselt idakagusse, ületades Saatse-Petsorö (Petseri) maantee, kuni Hōbeoja (Serebrjanõi oja) länteni, mis asub metsakvartalite sihtide ristumiskohast 0,1 km põhjaloodes.

Edasi kulgeb piir mööda metsa 0,7 km itta ning mööda metsa ja sood 0,6 km kagusse; seejärel piki kuivenduskraavi telge ja mööda Suursoo (Grabilovo soo) metsa 0,9 km kirdesse ning mööda sama sood 0,2 km põhjaloodesse.

Edasi kulgeb piir mööda metsast sood ja metsa 1,3 km idakagusse, ületades kuivenduskraavide võrgu; mööda soostunud metsa ja sood 1,4 km peamiselt kirdesse, jättes Hingla talu Vene poolele, ning mööda metsa 0,5 km idakagusse kuni Moložva (Moloževka) jõeni, seejärel piki nimetatud jõe keskjoont päri voolu 6 km peamiselt põhjakirdesse, ületades Eesti Pattina küla juures paikneva tammi, kuni Vene Serpovo küla lähedal asuva paisuni.

Paisu juurest kulgeb piir piki metsateed 0,7 km loodesse, jättes selle Eesti poolele; seejärel mööda metsa 0,8 km idakirdesse, jättes liivakarjääri Eesti poolele, ning mööda metsa ja põlluserva 0,8 km põhja, ületades Saatse-Kruppi maantee.

Edasi kulgeb piir mööda metsa ja põldu 2,9 km peamiselt läände, minnes lõuna poolt ümber aiandustühistu "Keramik", jättes selle Vene poolele, ning minnes põhja poolt ümber Perdaku küla ja talude, kaasa arvatud Kase talu, jättes need Eesti poolele; seejärel mööda metsa 1 km lääneloodesse ja piki kuivenduskraavi telge 0,6 km põhja kuni Piusa (Pimža) jõeni, misjärel suundub piki jõe keskjoont 0,3 km edelasse kuni jõe vasakul kaldal paikneva esimese kuivenduskraavi teljeni. Seal kulgeb piir piki kuivenduskraavide telgi ning mööda metsa ja põldu 0,2 km loodesse, 0,4 km edelasse ja 0,9 km loodesse kuni kõrgepingeliinini, misjärel piir kulgeb 0,8 km mööda metsa ja põldu kõrgepingeliinist 20 meetrit põhja pool, jättes kõrgepingeliini Eesti ja Gorodi_t_e talu Vene poolele.

Edasi kulgeb piir piki Vārška-Saatse maanteed 0,5 km loodesse, jättes maantee Eesti poolele; seejärel mööda metsa 0,7 km põhja, jättes Lutepää küla Eesti poolele, ning mööda metsa 0,1 km kirdesse, 0,6 km lääneloodesse ja 1,4 km läände kuni kõrgepingeliinini, millest 20 meetri kaugusele jäädes kulgeb 0,4 km lääneloodesse, jättes kõrgepingeliini Eesti poolele.

Kõrgepingeliini juurest kulgeb piir mööda metsa 0,4 km põhjakirdesse, 0,8 km põhjaloodesse ja 0,3 km lääneedelasse.

Edasi kulgeb piir mööda metsaäärt ja põldu 1 km põhjaloodesse ja mööda metsa 0,5 km põhjakirdesse, jättes Verhulitsa küla Eesti poolele ning Kostkova talu Vene poolele; seejärel piki metsateed, jättes selle Eesti poolele, ning mööda põldu ja metsa 1,3 km põhjaloodesse, läbides Kostkova küla Toome talu õue.

Edasi kulgeb piir mööda soostunud metsa ja sood 1,8 km idakirdesse; seejärel mööda sood 1,3 km põhja, lõikudes Kuuliska (Määsovitsa) ojaga, ning mööda sood 0,3 km läände ja 3,3 km peamiselt põhjakirdesse kuni Kulje jõeni.

Edasi kulgeb piir piki Kulje jõe keskjoont 5,8 km peamiselt loodesse, jättes nimetu saare Vene poolele; läbib jõe ületava silla keskkoha ja tehes Pihkva (Pskovi) järvel keskmiselt 250 meetri kaugusel Eesti-poolsest kaldast poolsaart järgiva kaare, jõuab järve kaldal asuva punktini, mis jääb Eesti Podmotsa külast 0,8 km loodesse ja Vene Dubki külast 0,8 km kirdesse.

Nimetatud punktist kulgeb piir mööda sood 0,3 km lõunasse, seejärel piki nimetatud oja vastuvoolu 0,5 km lõunakagusse, jättes Podmotsa küla Eesti ja Dubki küla Vene poolele, ning mööda sood 0,6 km lääneedelasse väikese käänuga lõunasse kuni Eesti Kremessova küla ja Vene Dubki küla vahelise teeni.

Külavahete juurest kulgeb piir mööda sood ja heinamaad 0,5 km lõunasse, seejärel mööda sood ja põldu 0,5 km itta, 0,4 km lõunaedelasse ning 0,9 km loodesse kuni Pihkva (Pskovi) järve kaldani, lõikudes Kremessova-Dubki külavaheteega ja jättes Kremessova küla talud Eesti poolele.

Edasi kulgeb piir 2,2 km loodesse mööda järve, Eesti-poolse kalda ja Vene Kolpina saare vahel punktini nr. 1 koordinaatidega 58°00'52" põhjalaiust ja 27°37'02" idapikkust; seejärel 1,8 km põhjaloodesse kuni punktini nr. 2 koordinaatidega 58°01'48" põhjalaiust ja 27°36'29" idapikkust; pöördub seal põhjakirdesse ja jõuab 1,7 km järele punktini nr. 3 koordinaatidega 58°02'42" põhjalaiust ja 27°36'51" idapikkust,

misjärele kulgeb 1 km põhjaloodesse punktini nr. 4 koordinaatidega 58°03'15" põhjalaiust ja 27°36'31" idapikkust.

Sellest punktist kulgeb piir 5 km põhjakirdesse, Starõi Mteži saare poole kuni punktini nr. 5 koordinaatidega 58°05'50" põhjalaiust ja 27°38'06" idapikkust; seejärel piki Lämmijärve (Tjoploje järve) 3,5 km loodesse punktini nr. 6 koordinaatidega 58°07'06" põhjalaiust ja 27°35'26" idapikkust; edasi 11,3 km põhjaloodesse punktini nr. 7 koordinaatidega 58°12'36" põhjalaiust ja 27°30'30" idapikkust ning 1,7 km loodesse punktini nr. 8 koordinaatidega 58°13'16" põhjalaiust ja 27°29'20" idapikkust. Edasi kulgeb piir 0,5 km kirdesse Eesti Mehikoorma küla ja Vene Pnjovo küla vahel asuva punktini nr. 9 koordinaatidega 58°13'29" põhjalaiust ja 27°29'36" idapikkust ning 8,7 km põhja väikese kaldega läände kuni punktini nr. 10 koordinaatidega 58°18'11" põhjalaiust ja 27°29'25" idapikkust.

Edasi kulgeb piir 9,3 km põhjakirdesse, Piirissaare poole; jõuab Peipsi (T_udskoje) järvel asuvasse punkti nr. 11 koordinaatidega 58°22'39" põhjalaiust ja 27°33'42" idapikkust; pöördub põhjaloodesse ja jõuab 30,2 km järel punktini nr. 12 koordinaatidega 58°38'22" põhjalaiust ja 27°25'42" idapikkust. Seejärel kulgeb piir 16,9 km põhjaloodesse punktini nr. 13 koordinaatidega 58°47'14" põhjalaiust ja 27°21'33" idapikkust ning sealt 27,2 km kirdesse punktini nr. 14 koordinaatidega 58°57'22" põhjalaiust ja 27°42'00" idapikkust, misjärel pöördub Vasknarva kiriku torni suunas ja kulgeb umbes 3,7 km kuni punktini nr. 15, kus lõikub Narva jõe sissesõidu faarvaatriga. Edasi kulgeb piir mööda faarvaatrit 1,5 km kuni punktini, mis asub (põhjapoolse) tammi nr. 3 pikendusjoone ja faarvaatri ristumiskohal.

Nimetatud punktist kulgeb piir mööda Narva jõe ja Narva veehoidla faarvaatrit ligikaudu 57,3 km peamiselt põhja, jättes Permisküla saare, Suursaare ja Väikesaare Eesti poolele, kuni punktini, mis asub Narva Hüdrolektrijaama betoonist ülevoolupaisu keskel.

Paisu keskelt kulgeb piir alguses 3,2 km piki kuiva jõesängi keskjoont; seejärel mööda Narva jõge, jättes Narva linna ja Georgi saare Eesti poolele ja Ivangorodi linna Vene poolele ning ületades raudtee- ja maanteesilla nende keskkohas.

Maanteesillast alates kulgeb piir 15 km mööda Narva jõe faarvaatrit, jättes Kannissaare Eesti poolele ja Petrovski saare Vene poolele, kuni Narva jõe suudmes asuva maismaapiiri lõpp-punktini, mis on Eesti Vabariigi ja Vene Föderatsiooni vaheliste merealade piirjoone algpunkt koordinaatidega 59°28,300' põhjalaiust ja 28°02,695' idapikkust 1942. aasta koordinaatsüsteemis.

Käesolevas kirjelduses nimetatud jäänud saarte kuuluvus määratletakse demarkeerimistööde kestel, pärast Narva jõe faarvaatri asukoha ja Narva veehoidlat läbiva piiri kulgemise täpsustamist.

Riigipiiri kulgemise kirjelduse koostamisel on kasutatud 1995. aastal Vene riigiettevõtte "Aerogeodezija" poolt mõõtkavas 1:50 000 välja antud topograafilise kaardi lehti.

Järvesid läbiva piiri pöördepunktide koordinaadid on määratud selle kaardi alusel 1942. aasta koordinaatsüsteemis.

Eespool kirjeldatud piir on kantud delimeerimiskaardile mõõtkavas 1:50 000, mis on antud välja nii eesti kui ka vene keeles.